

Aquest PDF correspon a la versió HTML disponible en l'adreça adjunta. Els textos enllaçats només funcionen en la versió HTML que, a més, pot contenir actualitzacions no incorporades en aquest PDF.

www.amnistiacatalunya.org/edu/pelis/dudh/cat/lashermanasdelamagd.html

El cine i la Declaració Universal dels Drets Humans

Article 6

"Tota persona té el dret arreu al reconeixement de la seva personalitat jurídica."

Article 6

Reconeixement de les persones com a subjectes de drets.

Las hermanas de la Magdalena

(The Magdalene Sisters)

Any: 2002.

Durada: 119'.

Direcció: Peter Mullan.

País: Regne Unit, Irlanda.

Edat: A partir de 13 anys.

Argument: Basada en fets reals. Irlanda, 1964: tres noies són recloses en contra de la seva voluntat en un dels molts reformatoris catòlics regits per religioses en els quals es justificava el treball en condicions d'esclavitud per a aconseguir "la salvació espiritual" de les internes. Les noies eren enviades a aquests centres per les seves famílies o des dels orfenats. Els motius: ser mare soltera, víctima d'una violació, tenir un caràcter desafiant, ser deficient... Treballaven sense rebre cap retribució, i els maltractaments físics i psicològics eren habituals.

Suggeriments didàctics

Altres articles de la Declaració que es poden treballar: 2, 4, 5, 6, 9, 12, 13, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 25.

Temes: Negació de la personalitat jurídica, abusos de poder, detencions arbitràries i privació de llibertat, violacions, misogínia, maltractaments físics i psicològics, explotació laboral, esclavitud, adopcions irregulars.

Elements de debat per a iniciar un cinefòrum:

- Per què a les internes no se'ls reconeix cap dret?
- Què sorprèn més del relat, l'actitud de les monges o l'actitud de la societat en general, que aprova les reclusions forçades i aquell tipus d'institucions?
- Com s'explica que l'últim convent de la Magdalena a Irlanda estigués funcionant fins el 1996?
- Per què és castigada Margaret, la noia violada, en lloc de l'agressor, el violador?

Altres reflexions que es poden tenir en compte:

- La Convenció dels Drets dels Infants es refereix en diferents ocasions a "l'interès superior del menor" com a criteri de referència al prendre qualsevol decisió que l'afecti. La societat irlandesa que aprovava les reclusions de noies com Margaret, Bernadette, Rose i Crispina es guiava per aquest criteri?
- El 1926 es va aprovar la Convenció sobre l'Esclavitud i el 1956 la Convenció suplementària sobre l'abolició de l'esclavitud, signada per Irlanda el 1961. Els fets reals en els quals es basa la pel·lícula van passar el 1964. Com s'explica que Irlanda signés la Convenció i que al mateix temps mantingués les condicions d'esclavitud de les bugaderies de la Magdalena?
- Les monges duen a terme una política amarada de masclisme i misogínia. Com s'explica que, sent dones, actuïn d'aquesta manera?
- Per què els pares i mares de les noies internades actuen també de manera tan insensible i cruel?
- Per què la majoria de les noies, malgrat les dures condicions, no intenten escapar-se? Què els espera

si aconseguen escapar-se? Tenen fàcil poder sobreviure en una societat que les considera "tacades"?

- Buscar paral·lelismes entre els "crims contra l'honor" que es cometien actualment en alguns països i la forma com és tractada Margaret quan és violada.
- Crispina pateix abusos sexuals per part del sacerdot, i quan ho fa públic és ingressada en un manicomi. Per què la germana Bridget, tot i saber que Crispina no menteix, porta a terme (o consent) aquella decisió criminal? Per què ningú defensa la Crispina tot i que ella ha denunciat el que ha passat davant de molta gent?
- Recentment s'han fet públics els casos d'abusos sexuals a menors, en diferents països, per part de sacerdots. Quina ha estat l'actitud de les jerarquies religioses referent a això? Han actuat de forma decidida i transparent o han intentat ocultar els fets?
- Comparar l'escena de les noies nues mentre la monja se'n riu i les vexa amb escenes de pel·lícules sobre l'Holocaust en les quals apareixen jueus nus i deshumanitzats.
- L'escena de les noies completament nues és morbosa? És oportuna la inclusió d'aquests nus per a entendre l'estat de humiliació en què vivien les internes?
- A Rose, contra la seva voluntat, li prenen el seu fill i el donen en adopció. En altres països han passat o passen coses semblants? L'Església catòlica, o altres esglésies o religions, hi estaven implicades d'alguna manera?
- Bernadette és tancada només perquè és maca i desinhibida. La tanquen perquè no sigui "una temptació" per als nois de la seva localitat. Per què històricament el cristianisme, i també altres religions, han associat la bellesa de la dona amb el pecat, sobretot quan la dona no és submissa i vol viure segons les seves idees?
- En la pel·lícula no apareix cap personatge pertanyent a l'Església amb una actitud humanitària. Per què? És creïble que en aquell ambient no existís cap persona que discrepés? Podria ser, donada la pressió existent, que algunes persones tinguessin por a manifestar la seva discrepància? La seva por seria una justificació raonable per al seu silenci i la seva inhibició?
- La pel·lícula és una crítica molt dura de la societat i l'Església catòlica irlandeses del segle XX. A partir d'aquests fets es poden fer generalitzacions sobre l'Església catòlica en diferents èpoques i països, o les generalitzacions sempre són perilloses?
- Si les generalitzacions són perilloses, s'ha d'aplicar la mateixa prudència a l'analitzar casos conflictius pertanyents a altres religions o cultures?
- L'origen dels convents o asils de la Magdalena es remunta a la fi del segle XIX i el seu objectiu era ajudar les prostitutes a abandonar la seva forma de vida. La seva permanència en els asils era voluntària, i l'estada pretenia ensenyar-les a guanyar-se la vida sense prostituir-se. Com s'explica que degeneressin de la forma que ho van fer?
- Els asils de la Magdalena d'Irlanda estaven sota la vigilància de les Germanes de la Misericòrdia, i hi van passar milers de dones (des de finals del segle XIX fins a finals del segle XX). L'any 2000 una comissió estatal va documentar els abusos, recolzant-se en els testimonis de moltes dones que van estar internades. Però ni el govern d'Irlanda ni l'Església irlandesa, al marge de demanar disculpes, han assumit la necessitat d'algun tipus de reparació pels danys causats. Són suficients les paraules, o no són creïbles si no van acompanyades, quan és possible, de fets reparadors?
- Les germanes de la Magdalena és una pel·lícula dura i dolorosa; són necessàries, aquest tipus de pel·lícules? Per què?

● Textos per a comentar:

"Milers de menors van ser objecte d'abusos sexuals i tortures físiques i psíquiques en institucions estatals dirigides per religiosos d'Irlanda durant gairebé 70 anys, va revelar un informe elaborat per una comissió governamental. El primat de l'Església Catòlica irlandesa, el cardenal Sean Brady, va demanar disculpes i va dir sentir-se avergonyit. (...) La Comissió sobre Abusos a Menors va ser establerta el 2000 per aclarir nombroses denúncies d'abusos sexuals ocorreguts des de 1940 fins a mitjans de la passada dècada dels 80 en escoles públiques, orfenats, centres per a malalts mentals i en altres institucions estatals, que, en general, estaven administrades per sacerdots i monges de l'Església catòlica irlandesa. (...) El text també llança dures crítiques contra la jerarquia catòlica irlandesa, a la qual acusa de passivitat davant els abusos comesos per individus reincidents." EFE / La Vanguardia, 20-5-2009

"Tota dona hauria de sentir-se avergonyida al pensar que és una dona." Sant Climent d'Alexandria, "El Tutor", ca. 190 d. de C. [Altres cites sobre masclisme i misogínia.](#)

"Tenint en compte que Irlanda és un país fortament conservador quant a la moralitat sexual, els asils de les Magdalenes van ser ben acceptats per la majoria de la societat. Van desaparèixer amb els canvis en l'estructura de valors morals pel que fa a la sexualitat o (...) quan van deixar de ser rendibles i fins i tot l'adveniment de les rentadores electròniques va poder ser un instrument que va precipitar la seva extinció." Wikipedia (1)

(1) http://es.wikipedia.org/wiki/Asilo_de_las_Magdalenas

Suggeriments generals sobre aquest article de la Declaració:
(apartat "La Declaració Universal dels Drets Humans, suggeriments didàctics")
[Article 6, Reconeixement de les persones com a subjectes de drets](#)

Informació complementària:

[Informació sobre el reconeixement de la personalitat jurídica.](#)

■ [Fitxes didàctiques a Cinema i educació](#) (enllaços a fitxes de diferents autors)

■ [Pel·lícules sobre el dret a la intimitat i les persones com a subjectes de drets](#)

■ [Pel·lícules sobre els drets de les dones](#)